

در رساله مجتبیٰ ز نام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

اقسام شک در رافعیّت

جلسه ۴۷۱

استاد شفیعی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

خلاصه بحث گذشته

در مراد از مقتضی و مانع احتمالاتی وجود دارد.

مصنف: مراد، قابلیت و استعداد بقاء مستصحب است و مراد از رافع، این است که مقتضی استمرار محرز

است؛ لکن شک در حدوث رافع وجود دارد.

برخی می گویند: ظاهر اخبار فقط دال بر حجیت استصحاب در شک در رافع است.

محقق سبزواری: استصحاب فقط در شک در اصل رافع حجت است و در رافعیّت رافع، حجیت ندارد.

اقسام شک در رافعیّت

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

قسم اول: تردد در مستصحب

مكلف یقین به اشتغال ذمه دارد، اما نمی داند نماز جمعه یا ظهر؟

با خواندن نماز ظهر، شک در رافعیّت برایش حاصل می شود؟

آیا این عمل، رافع اشتغال ذمه است یا خیر؟

محقق سبزواری جریان استصحاب در این مورد را قبول ندارد.

قسم دوم: جهل به اوصاف رافع

شک بخاطر جهل به کیفیت شیء موجود است، که آیا رافع مستقل است یا خیر؟ شک دارد شارع برایش

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

جعل رافعیّت کرده یا خیر؟

می داند بول رافع وضو است، اما شک در رافعیّت مستقل شرعی مذی دارد.

قسم سوم شک در رافعیّت: شک بخاطر جهل به صفت است.

۱. رطوبتی حادث شده، که مشکوک است بین بول و مزی؛ لکن علم به مفهوم این دو و حکمشان داریم.
 ۲. نومی حادث شد، اما نمی‌دانیم ناقض وضو هست.
- از این جهت که نمی‌دانیم نوم ناقض؛ نومی است که سمع و بصر خواب رفته باشد و یا نه فقط چشم به خواب رفته باشد. پس به مفهوم نوم ناقض، جهل داریم.